

Friluftstrategi

Nordfyns Kommune 2015 - 2027

Revideret den 18. juni 2020
Dokument nr. D2020-241688
Sags nr. S2013-7173

Indhold

Forord	2
Introduktion – en strategi frem mod 2027	3
Hvad er friluftsliv?	3
Strategiens rolle og udvikling	3
Strategiens formål	4
Strategiens tilblivelse.....	4
Vores geografi	5
Områder på Nordfyn med særligt potentiale for friluftsliv	5
Eksempel på spændende ruter og steder for friluftsliv i Interesseområde 1	6
Interesseområde 1	7
Interesseområde 2	9
Interesseområde 3	11
Interesseområde 4	13
Interesseområde 5	15
Udvikling af nteresseområder.....	17
Visionen	18
Missionen	19
Vores værdier og DNA	20
Strategiens målgrupper	21
Strategiens hovedindikatorer for succes	22
Strategiske indsatsområder	23
Handlingsplan	24
Indsatsområde 1: Styrke friluftsliv i undervisningen	24
Indsatsområde 2: Sammenkoble aktiviteter i nye produkter og tematiserede koncepter	25
Indsatsområde 3: Netværk og koncept til inspiration, produktudvikling og kvalitetssikring	27
Indsatsområde 4: Tilgængelighed, synlighed og information	28
Indsatsområde 5: Brugeren som medskaber. Udvikle koncepter til DIY (Do It Yourself)	29
Indsatsområde 6: Nationalt oplevelses-, videns- og kompetencecenter for natur og friluftsliv	31

Forord

Det er med stor glæde og stolthed at vi kan præsentere Nordfyns Kommunes første friluftstrategi. Strategien er et tydeligt resultat af vores fokus på Kulturarv, Natur- og Turisme, og skal forstås i tæt sammenhæng med branding- og bosætningsstrategiens tema og formål under betegnelsen Fri. Luft. Liv

Friluftstrategien er et pejlemærke og værktøj for fremtidens samspil mellem mennesker og natur i Nordfyns Kommune.

Strategien rummer derfor både en vision for det nordfynske friluftsliv, en beskrivelse af hvilke friluftssressourcer og muligheder vi ønsker at udvikle og værne om her på Nordfyn, og ikke mindst en konkret handlingsplan for, hvordan vi får omsat vision og mål til en virkelighed, som giver værdi for jer som borgere, turister eller erhvervsdrivende på Nordfyn.

Strategiens vision har et 12-årigt perspektiv, men beskriver strategiske indsatsområder, handlinger og mål for 4-årige perioder. På den måde kan vi både sikre en langsigtet, sammenhængende indsats, og en fleksibilitet til at lære af fejl og succeser, og korrigere undervejs.

Naturen og kulturlandskabet på Nordfyn er vores store stolthed og en uvurderlig kilde til oplevelser. Oplevelser der giver værdi på mange forskellige områder og for mange forskellige mennesker. Friluftstrategien er derfor også udviklet i tæt samspil med en række af kommunens øvrige politikker og strategier, herunder bosætning, kultur- og fritid, kulturarv, turisme, sundhed, børn og unge, udvikling af landdistrikterne og etableringen af en naturpark. Kommunens Vision 2021 er fundamentet for alle kommunale politikker og strategier.

Også på nationalt niveau er friluftsliv i fokus. Danmark har fået en national friluftspolitik, og dette arbejde og politikken pejlemærker har ligeledes givet inspiration til Nordfyns Kommunes friluftstrategi.

Vi har med denne friluftstrategi en spændende opgave foran os, i forhold til at gøre strategien til virkelighed. Særligt interessant er det, at friluftstrategien i høj grad også understøtter Nordfyns Kommunes vedtagne brandingsstrategi Fri.Luft.Liv, som netop har til formål at gøre Nordfyn til Danmarks bedste friluftskommune for familier.

At få friluftstrategien til at leve kan kun lade sig gøre gennem samarbejder og partnerskaber på tværs af borgere, organisationer, interesser og fagområder. Såvel kommunens medarbejdere, som politikere, står klar til at gribe idéerne og realisere visionen om at være Danmarks bedste friluftskommune for familier.

God læselyst

Mette Landtved-Holm
Formand for Erhvervs-, Kultur- og Fritidsudvalget

Introduktion

– en strategi frem mod 2027

Hvad er friluftsliv?

Friluftsliv er et vidt begreb. Det dækker over alle de aktiviteter der kan laves udenfor under åben himmel.

For nogle mennesker kan friluftsliv være mountainbiking eller træklating i skoven, kajaksejls, dykning, bjergbestigning, isklating eller ture på langrendski. For andre mennesker er det måske søgen efter vore forfædres spor i landskabet (kulturarv), fuglekigteri, finde ting på stranden, en gåtur med hunden, jagt, fiskeri, en tur på hesteryg eller en løbetur langs vejen.

Fælles for det hele er aktiviteten udenfor.

Inden man kaster sig ud i friluftaktiviteter, er det altid en god idé at tjekke hvor man må færdes i naturen, og under hvilke rammer. Det er beskrevet i naturbeskyttelseslovens adgangsregler, Samt i Lov om mark- og vejfred § 17 som findes på Naturstyrelsens hjemmeside.

Strategiens rolle og udvikling

Strategien skal "vise vejen" for udviklingen af friluftslivet på Nordfyn. Den skal være et tydeligt pejlemærke og styringsredskab for såvel de politiske beslutninger og medarbejdernes udmøntning af dem, som for de mange borgere og øvrige interessenter, som sammen med Nordfyns Kommune skal gøre ord til handling.

Strategien skal sikre sammenhæng og synergi imellem vision og de konkrete indsatser og handlinger.

Strategiens vision har et 12-årigt perspektiv, men beskriver strategiske indsatsområder, handlinger og mål for 4-årige perioder. Disse revideres således hvert 4. år.

I forbindelse med måling af effekten af de indsatser som gennemføres, har vi defineret nogle succes-indikatorer. Disse skal sikre at vi løbende måler, vurderer og justerer vores indsatser i forhold til strategiens mål. Succes-indikatorerne er nærmere beskrevet i afsnittet "Strategiens hovedindikatorer for succes".

Faktaboks

Danskernes friluftsliv er milliarder værd. Når vi køber udstyr, bliver transporteret eller overnatter, løber det op i 28.000 fuldtidsjobs og et årligt forbrug på 29 milliarder kroner. Det viser en national kortlægning af danskernes friluftsliv, som Københavns Universitet har foretaget for Miljøministeriet. (fra rapporten "Friluftslivets nationale økonomiske fodaftryk", Københavns Universitet, 2014)

Strategiens formål

Strategiens formål er at udvikle og anvende friluftslivet til et aktiv for Nordfyns Kommune, ud fra en langsigtet og bæredygtig tilgang til natur- og landskabsværdier og ressourcer. Der skal med andre ord være balance mellem friluftsjaktiviteternes påvirkning af naturen, og naturområdernes robusthed.

Strategien skal fremme at borgere og turister i højere grad vælger Nordfyn som bosætningssted eller feriedestination, på grund af de rammer og aktiviteter omkring friluftsliv, som Nordfyn tilbyder.

Strategien skal:

- ξ Identificere styrker og muligheder,
- ξ Identificere vigtige aktører og partnere
- ξ Definere indsatsområder og prioritere ressourcer
- ξ Sætte retningslinjer for anvendelse af naturen
- ξ Synliggøre muligheder og brande Nordfyns Kommune som friluftskommune
- ξ Sikre adgang hvor der lovligt er offentlig adgang til naturen jf. kulturarvsstrategien.

Strategiens tilblivelse

Udarbejdelsen af friluftsjstrategien har været præget af stor interesse og deltagelse fra borgere og andre interessenter.

Projektet startede op med en idéworkshop den 2. oktober 2013, hvor omkring 70 borgere, lodsejere og interesseorganisationer gav deres mange input til strategien. Siden er yderligere tre workshops gennemført med bidrag fra såvel en bred tværfaglig administrativ projektgruppe, som en række udvalgte repræsentanter for forskellige målgrupper, foreninger og interesseorganisationer.

Såvel strategiens vision, mål, indsatsområder, som de konkrete handlinger, er et resultat af bidrag fra en bred skare af borgere og øvrige interessenter.

Fællesnævneren for de afholdte workshops har været deltagernes fokus på at udvikle mere og bedre friluftsliv på Nordfyn, til glæde for både borgere og turister. Samtidig har det været helt centralt, at denne udvikling skal ske på en for naturen bæredygtig måde. Naturen og landskabet er vores værdifulde ramme for et aktivt og bæredygtigt friluftsliv nu og i fremtiden.

Strategien og processen bag, bygger på værdierne; ordentlighed, troværdighed, åbenhed, synlighed og lovlighed jvf- ovenfor. Det gælder både i forhold til natur- og landskabsforvaltningen, til borgerne, turisterne og ikke mindst til lodsejerne. Vi skal anerkende og respektere, at der knytter sig forskellige, og indimellem modsatrettede interesser til brugen af naturen og landskabet. Det kræver derfor velvilje, dialog, kompromisser, engagement og lidt ydmyghed at skabe mere og bedre friluftsliv på tværs af interessegrupper. Denne tilgang vil præge kommunens arbejde med at realisere friluftsjstrategien.

Vores geografi

Områder på Nordfyn med særligt potentiale for friluftsliv

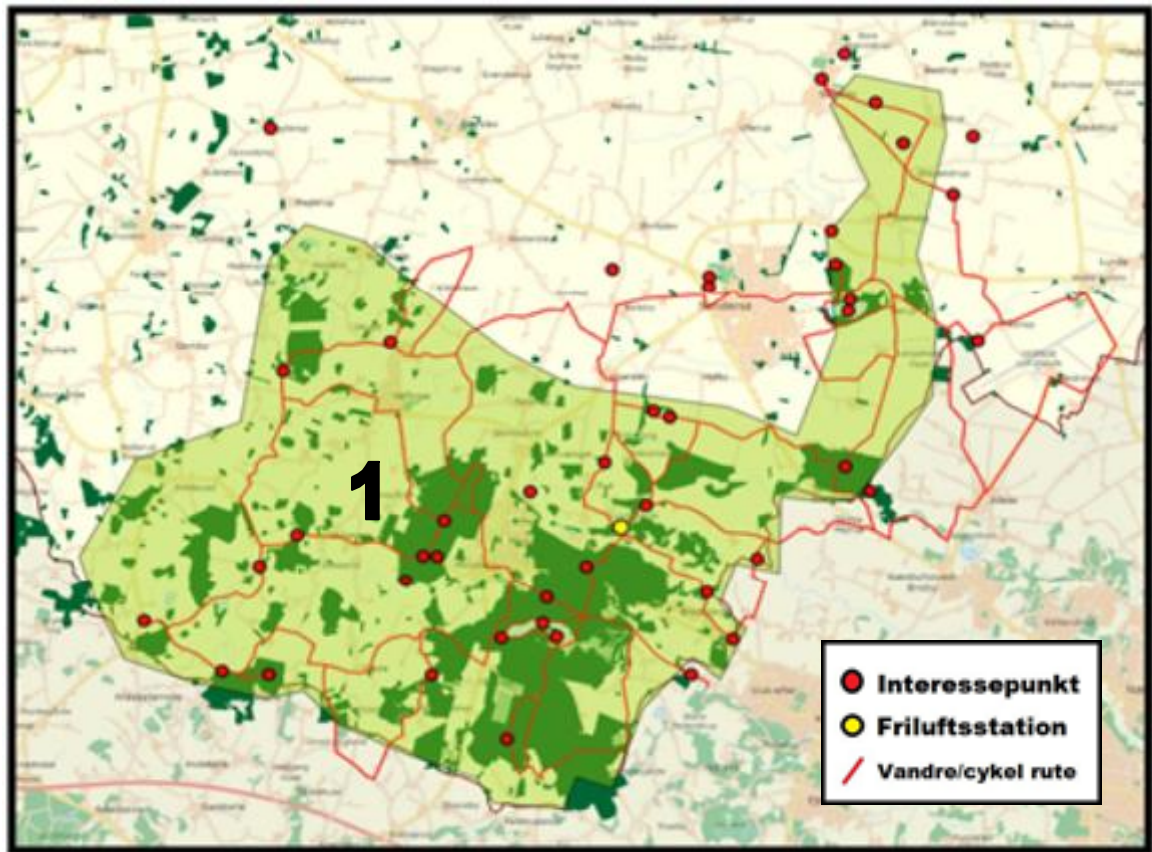

Nordfyns Kommune ønsker at arbejde strategisk med udviklingen af friluftslivet på Nordfyn, ud fra de enkelte interesseområders særlige styrker og muligheder. De fem områder er meget forskellige i såvel natur som landskabstyper og historie, og rummer derfor tilsvarende forskellige potentialer for friluftsliv.

De udpegede arealer er som nævnt der, hvor der er særligt potentiale for udvikling af friluftsliv. Det betyder heldigvis ikke, at friluftsliv kun er henvist til disse områder, men at der indenfor disse geografiske sammenhængende områder er nogle særlige rammer til stede for udfoldelse af friluftsliv. Heldigvis er Nordfyn begunstiget af mange små, men mere fragmenterede naturområder, hvor friluftslivet også kan udfoldes. Disse arealer anvendes ofte kun af borgerne i nærområdet, som har det fornødne lokalkendskab.

På de følgende sider vil de fem interesseområder blive beskrevet nærmere, startende med en kort beskrivelse af de strategiske tanker omkring områdeinddelingen, illustreret ved kort over interesseområde 1.

Eksempel på spændende ruter og steder for friluftsliv i Interesseområde 1

Her er Interesseområde 1 anvendt til at illustrere den strategiske tilgang til udviklingen af friluftslivet på Nordfyn, ud fra et områdes særlige styrker og potentialer. Kortet viser forslag til placering af en friluftsstation (er beskrevet yderligere i friluftsstrategiens handlingsplan), samt en række forskellige interessepunkter og ruter.

De indtegnede punkter og ruter er kun et foreløbigt udkast, mange flere vil forhåbentlig komme til, i forlængelse af dialogen med lodsejerne og de lokale borgere, som kender området og de gode fortællinger. Kortet vil danne baggrund for udvikling af mere detaljerede kort og informationsmateriale, som stilles til rådighed for borgere og turister. Tilsvarende er under udarbejdelse for de øvrige fire interesseområder.

Interesseområde 1

Det sydligste område på Nordfyn er det eneste af de fem interesseområder, som ikke ligger ud til kysten. Her finder man et meget interessant område, med et kuperet terræn og en del skove. Området er et dødislandskab fra sidste istid, og er oversået med små og store bakker, kedelmoser, udsigtspunkter, dale, marker, enge, åer, kringlede veje og stier, og hyggeligt beliggende bondehuse.

Området rummer en spændende kulturhistorie, og har et formidlingsmæssigt potentiale til både turister og borgere. Her kan nævnes Glavendrupstenen med Danmarks længste runeindskrift, Toruphøj, Skamby kirke, Beldringe Flyveplads/HCA Airport, jernalderofringerne i Viemosen i Sønder sø Skov, Langesø og Langesøstien (den nordfynske jernbane), Tværskov Mølle og skovmøllen, typiske skov-landsbyer som Tværskov, samt ikke mindre end 5 herregårde, med hver deres spændende historier.

Området indeholder gode muligheder for interessante vandre- og cykelruter, da der er et væld af små kringlede veje og stier, samt en masse at se på. Landskabet, naturen og kulturhistorien interesseområde 1 kan understøtte friluftslivet meget bredt. Af friluftaktiviteter i dette område kan sættes på: Basisfriluftsliv, familiefiriluftsliv, picnic/udflugt, bushcraft*, primitiv overnatning, madlavning på bål, vandring, cykling, mountainbiking, ridning, træklating, geocaching, fotosafari, orienteringsløb, meditation, glamping**, langrend/rulleski, historiske interessepunkter mv.

* Buschcraft er en engelsk betegnelse, som dækker over forskellige metoder, færdigheder og teknikker, der gør det muligt for mennesket at trives eller opretholde livet i naturen, på en ansvarlig, forsvarlig og respektfuld måde.

** Glamping er et engelsk udtryk for luksuscamping i telt i naturen.

Interesseområde 2

I det vestlige hjørne af Nordfyns Kommune er der marker, enge, små skove, små og store langstrakte bakker, kyst og kulturhistorie, foruden badestrand, campingpladser, sommerhusområde og en række små gårde og bondehuse langs snoede veje. Husmandsudstyknngen Mejlskov, samt landsbyerne Ørbæk og Skåstrup danner en lille trekant, hvor man indenfor en meget overkommelig afstand kan opleve området og nyde at være på landet.

Området er meget stemningsfyldt og rummer en del spændende kulturhistorie, blandt andet om inddæmningen ved Lillestrand lige uden for Bogense, Bronzealderhøjene i Nyhave, Ore Kirke, herregården Oregård og historien om vikingen Palnatoke.

Interesseområde 2 bærer gode muligheder for at understøtte vandring, cykling, Wind- og Kitesurfing, familiefiriluftsliv, SUP (Stand Up Padle surfing), havkajak, snorkling, havørredfiskeri, træklatring, primitiv camping, familiefiriluftsliv og ridning.

Interesseområde 3

Området øst for Bogense, er stærkt præget af inddæmninger og herregården Gyldensteen, som går tilbage til 1300-tallet. Der er skove, enge, vandløb, vidtstrakte marker, grusveje og kyststrækningen. Det er også i dette område at man finder Fyns største naturgenopretningprojekt - Gyldensteen Strand. Det er et meget omfattende og vellykket projekt, hvor 616 ha tidligere inddæmmede og drænet fjordområde er blevet ført tilbage til naturen. Der er blandet andet genskabt over 350 ha lavvandet kystlagune, lavet en ny ferskvandssø og rørskov med natur og fugleliv, til glæde for både dyr og mennesker.

Det er også i dette område af Nordfyn, at man finder den fredede skovø Æbelø, som rummer et stort potentiale for friluftsliv. Æbelø er en moræneø, og der er levn af grus. Og stengravning til Lillebæltsbroen i 1930'erne. Her kan man opleve havørnen, se mufloner og nogle af de omkring 300 dådyr, som lever på øen. På nordsiden af Æbelø findes en klint af en ca. 50 millioner år gammel havbund. Fra klinten kan man opleve både marsvin og de 300 kg tunge gråsæler. På Æbelø kan man virkelig komme på opdagelse, mærke fred og ro, og fordybe sig. Æbelø er også et yndet sted for havørredfiskeri.

Interesseområde 3 rummer også det inddæmmede fjordområde Klinte Strand samt raster af den kendte ås, Grindløse Ås, som er et levn fra sidste istid. Vi må heller ikke glemme herregårdene; Gyldensteen, Sandagergård, Jerstrup og Harritslevgård, som sammen med landskabshistorien omkring de inddæmmede arealer, gør det til et særdeles interessant kulturhistorisk område.

Interesseområde 3 har et rigtig godt potentiale for at understøtte naturoplevelser som fugleobservationer, havørredfiskeri, havkajak og fotosafari, men rummer også gode muligheder for primitiv camping, basis friluftsliv, familiefiriluftsliv, geocaching, træklating, picnic/ udflugter. Der er et godt fundament for flere shelterpladser og opholdssteder i området. Området understøtter ligeledes cykling, løb og vandring, da mange af de mindre veje ikke er så befærdede. Her skal nævnes grusveje og stisystemet som går fra Bogense og næsten helt til Grindløse, med flere spændende stop undervejs.

Interesseområde 4

Landskabet her er åbent og langtrukket med store vidder og højt til "loftet". Her er mange muligheder for at finde små steder i naturen, hvor man kan sætte sig ned og være helt sig selv. Området rummer både skov, marker, inddæmmede fjordbund, dræningskanaler, vildtreservat, mose, sløjfede grusgrave, vadehav, kyst og Nordfyns bedste badestrande. Der er også herregårde, grusveje og kringlede småveje, samt campingplads og sommerhusområder.

Her ligger de tre naturområder Dalene, Flyvesandet og Hasmark Mosen, som er vidt forskellige områder, med hver deres specielle karakteristika. I denne "trekant" finder man Nørre Nærrå fjord, en fjord som lokale fiskere forhindrede inddæmningen af i midten af 1940'erne. Ved fjordmundingen ligger fuglereservatet og vadehavet ved Agernæs flak, der i mange år har været et vigtigt internationalt fuglebeskyttelsesområde. Her er gode muligheder for at se mange vadefugle og måske havørnen.

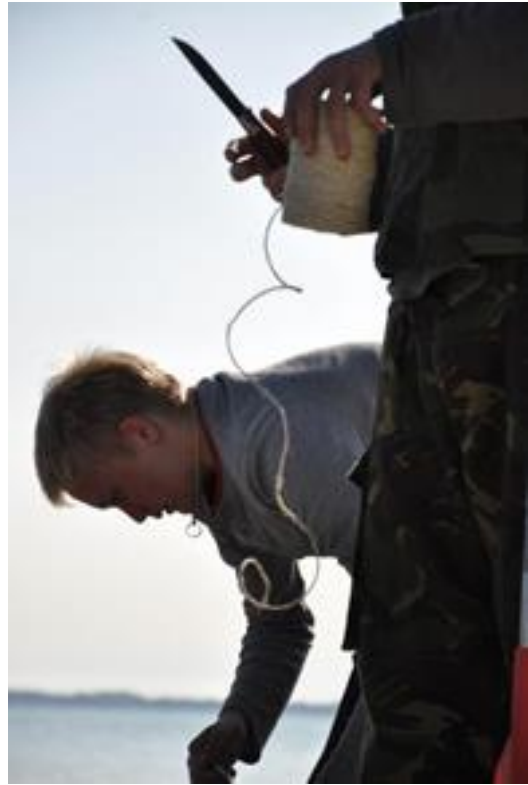
Ved Flyvesandet finder man nogle af Fyns eneste sandklitter, samt den fantastiske "søjlehal" af gamle bøgetræer, som står lige ud til havet. Her er også noget af Nordfyns bedste fiskevand. Ved Flyvesandet er der et fugletårn og fin udsigt over Agernæs Flak

Einseidelborg inddæmning er også et interessant sted. Her blev hele Krogsbølle Fjord udtørret og opdyrket tilbage i 1781. Der er gjort store og spændende fund fra stenalderen og bronzealderen langs denne gamle fjord. Af herregårde skal nævnes de to gamle godser Kjørup Gods og Egebjerggård, tidligere baroni og grevskab, som begge findes i kort afstand af hinanden og deler spændende historier.

Området rummer således en interessant kulturhistorie, som bestemt er værd at køre efter.

Interesseområde 4 har god potentiale til vandring, cykling, surfing, drageflyvning, SUP, havkajak, dykning, snorkling, fiskeri, primitiv camping, basis friluftsliv, familiefriluftsliv, træklating, geocaching, løb, ridning, fotosafari, naturoplevelse, fugleobservationer, picnic/udflugter. Området har også potentiale for etablering af attraktive shelterpladser og opholdssteder.

Interesseområde 5

I den østlige del af Nordfyns Kommune finder vi marker og små landsbyer, som støder ud til den store Odense Fjord. Landskabet her består af åbne marker, enge, skove, hede, inddæmmede fjordbund, badestrande, sommerhusområder, halvøer øer og tidligere øer.

Områdes kulturhistorie og natur rummer et godt potentiale for formidling.

Ud mod Odense Fjord ligger Enebærodde, som er en ca. 7 km lang halvø, der er omkring 2000 år gammel og hvor man finder Fyns største hedeområde.

Her ligger også Fjordmarken, tidligere Egense fjord, som er en inddæmmede fjord, der engang har gået næsten helt ind til Hasmark Mosen. Man kunne sejle til Egense. I dag står den som en spændende kontrast til nabofjorden Lammesø/Ølund, hvor fjordvandet er lukket ind igen på det tidligere inddæmmede areal. I dag er Lammesø/ Ølund et af Fyns bedste fuglelokaliteter, og man finder både fugletårne og fine stier i området.

Midt i Odense Fjord ligger Viggelsø. Øen er et sted for fine natur-og friluftsoplevelser, blandt andet fugleobservationer og primitiv overnatning. Øen omtales for første gang ca. år 1300, men der er fundet spor efter både stenalder og vikingetid. I dag er der Vigelsøgård indrettet en meget fin naturskole, som Naturstyrelsen stiller til rådighed for uddannelsesinstitutioner i Odense, Nordfyn og Kerteminde Kommuner.

Fra Odense kan man cykle ad en grussti langs fjorden, hele vejen til Enebærodde. På vejen får man mulighed for at tage en afstikker til den lille lystbådehavn Egensedybet, der ligger tæt ved Otterup. Den har en fortid som udskibningssted for hovedgården Hofmansgave

Herregården Østruplund og Hofmansgave, er to af områdets interessante kulturhistoriske seværdigheder. De har et stort formidlingsmæssigt potentiale.

Interesseområde 5 har gode muligheder for vandring, cykling, sejlads med lystbåde og havkajak. Understøttende friluftsliv her kunne være: Fuglekig, naturoplevelse, fotosafari, SUP, snorkling, dykning, løb, rulleskøjte/ rulleski, geocaching, vinterbadning, træklating, ridning, fiskeri, picnic, familiefrikliftsliv, basisfriluftsliv, primitiv camping. Der er mulighed for etablering af telt- og shelterpladser.

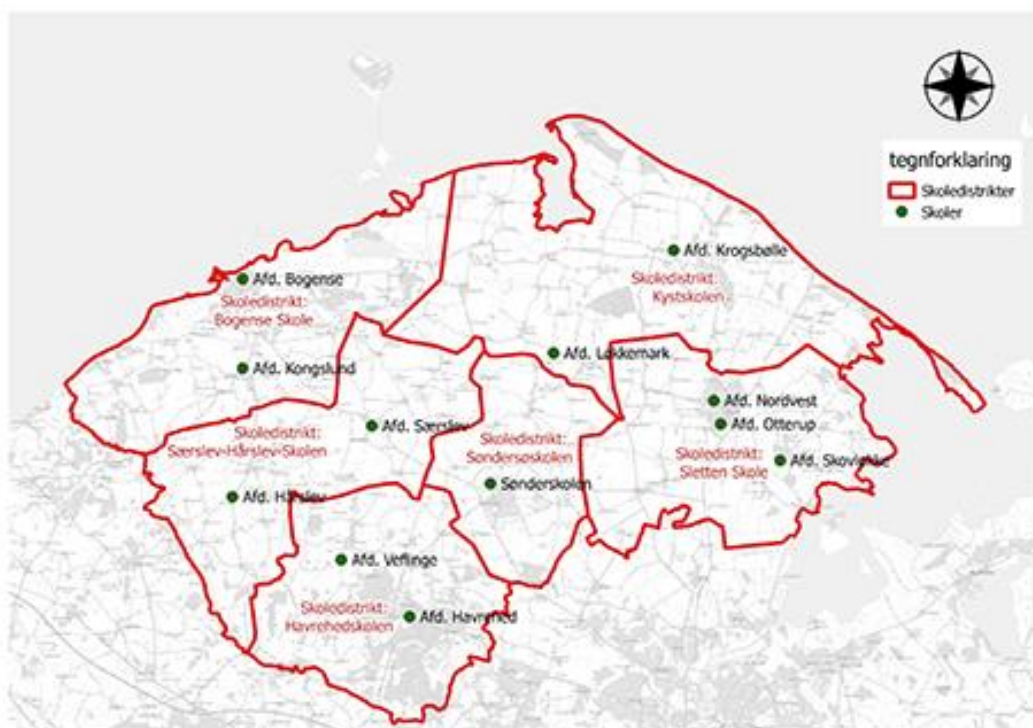
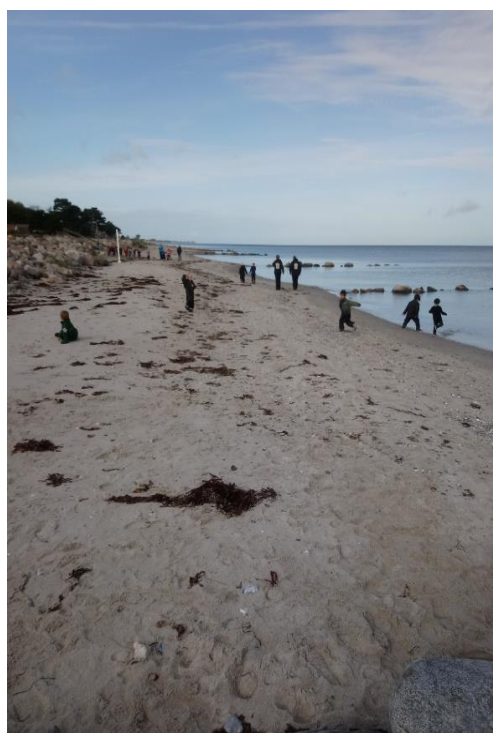

Udvikling af interesseområderne

Nordfyns Kommune vil arbejde henimod, at interesseområderne og skoledistrikterne smeltes sammen, for at støtte op om vores skoler og institutioners behov for og ønsker om at inddrage naturen i deres undervisning.

Styrken ved skoledistrikterne er desuden, ud over at det kan være et værktøj for de mennesker der arbejder med udeliv, at de dækker alle hjørner og kroge af kommunen. Det giver mulighed for at inddrage naturen i alle dens former og afskygninger, og at borgerne får en indgang til det nære landskab.

Visionen

Visionen beskriver vores ambition for, hvordan strategiens målgrupper skal opleve og beskrive Nordfyns Kommune. Visionen er derfor pejlemærke for alle vores dispositioner inden for friluftsområdet.

Nordfyns Kommunes friluftsstrategi er udviklet ud fra visionen:

Nordfyn - Danmarks bedste friluftskommune

I 2027 er Nordfyns Kommune kendt for:

- ξ **Det store netværk af passionerede friluftsfolk, der sammen og hver for sig udvikler, afprøver og tilbyder friluft aktiviteter og -events i national særklasse**
- ξ **En stærk lokal identitet og kultur omkring friluftsliv og de nordfynske natur- og landskabsværdier**
- ξ **Et væld af friluftsfaciliteter og -aktiviteter, der er markedsført og gjort tilgængelig på en let og overskuelig måde for borgere og turister**
- ξ **Friluftsfaciliteter og -aktiviteter der giver brugeren en oplevelse af professionalisme, engagement og højt serviceniveau**
- ξ **Unikke friluftsoplevelser gennem mødet med lokale friluftsentusiaster**

Nordfyns Kommune har alle forudsætninger for at blive Danmarks bedste og mest attraktive friluftskommune. Vi har alle former for landskaber og naturtyper. Vi har skov, hav, kyst, fjord og øer. Vi har rammer der passer til både de vilde og de stille friluftsoplevelser. Vi har mange kompetente og engagerede friluftstaktører, der gerne vil samarbejde og medvirke til at udvikle nye aktive oplevelser i Danmarks mest mangfoldige natur.

Missionen

Missionen er svaret på hvorfor vi ønsker en friluftstrategi og hvorfor vision, mål og indsatsområder er udformet som de er.

Vores mission med friluftstrategien er:

At medvirke til at flere mennesker, især børn og unge, oplever glæde, begejstring, fascination og indre ro, når de færdes i den nordfynske natur og landskab.

At friluftslivet kan medvirke til øget sundhed og trivsel. Både som ramme for fysisk aktivitet, som kilde til psykisk velvære.

At friluftslivet kan medvirke til at nye venskaber opstår igennem de fælles oplevelser

At flere vælger Nordfyn som bosætningskommune eller som turistdestination

Vores værdier og DNA

Vi har defineret en række værdier, som skal være kendetegnende for friluftsoplevelser i Nordfyns Kommune, og som udgør DNA'et i det nordfynske friluftsliv:

- ξ Autenticitet og bæredygtighed - vi skaber friluftsoplevelser på vores naturs præmisser, og med afsæt i de nordfynske styrker og potentialer
- ξ Høj kvalitet og god service - vores borgere og gæster skal opleve høj kvalitet i såvel de fysiske rammer, som i den personlige service, der ydes omkring diverse frilftsaktiviteter. Det gælder såvel i den primære natur- og friluftsfremidling, som servicen der ydes fra de tilstødende erhverv.
- ξ Aktivitet, livsglæde og fællesskab - ved at tænke aktivitet ind i brugen af vores natur og landskab, skaber vi rammer for gode friluftsoplevelser i fællesskab med andre, eller på egen hånd.
- ξ Sjov og læring - vi stimulerer sanser og motiverer læring gennem oplevelser i naturen.
- ξ Lokalt, nemt og for alle - friluftsoplevelser skal være tilgængelige for alle, uanset hvor i Nordfyns Kommune man befinder sig.

Strategiens målgrupper

Friluftstrategien skal i særlig grad skabe nye og bedre muligheder for følgende målgrupper:

På Nordfyn

🕒 Borgerne

- ξ Børn og unge
- ξ Børnefamilier
- ξ Friluftsentusiaster
- ξ Enlige
- ξ Seniorer
- ξ Idrætsudøvere
- ξ Lokalråd

🕒 Nordfyns Kommunes organisation

- ξ Naturvejledere
- ξ Lærere og pædagoger på skoler, dag- og uddannelsesinstitutioner
- ξ Sundhed- og forebyggelseskonsulenter
- ξ Administrationen
- ξ Kommunalbestyrelsen

Udenfor Nordfyn

🕒 Turister/besøgende og offentlige/private organisationer

- ξ Børnefamilier (herunder enlige med børn)
- ξ Empty nesters (voksne par eller enlige hvor børnene er flyttet hjemmefra)
- ξ Friluftsnørder
- ξ Kommuner
- ξ Interesseorganisationer og styrelser (fx Friluftsrådet og Naturstyrelsen)
- ξ Forskningsinstitutioner

Strategiens hovedindikatorer for succes

For at kunne måle og vurdere succesraten af de konkrete indsatser, som gennemføres i forlængelse af strategiens handlingsplan, har vi defineret nogle succes-indikatorer. Succesindikatorerne og tilhørende effektmåling er et væsentligt styringsredskab for at vi løbende kan justere indsatserne, så vi sikrer at friluftstrategiens mål nås.

I strategiens første år vil vi måle index på nedenstående succesindikatorer og herefter forbedre 10% hvert år.

Indikatorer:

- ξ Målgruppernes anvendelse af tilbuddene (antal)
- ξ Kvalitet og service omkring frilftsaktiviteter og DIY (Do It Yourself - friluftsoplevelser på egen hånd)
- ξ Nyetablering af faciliteter og aktiver (antal shelters, stier, friluftstationer, skilte m.m)
- ξ Innovation (innovationsgrad og antal af nye produkter, koncepter, samarbejder og grønne partnerskaber)
- ξ Positionering af Nordfyns Kommune som friluftskommune (opfattelse hos målgrupperne - image (ekstern) og identitet (intern))

Strategiske indsatsområder

Indsatsområde 1:

Tilgængelighed, synlighed og information.

Indsatsområde 2:

Styrke friluftsliv i undervisningen

Indsatsområde 3:

Brugeren som medskabere, udvikle koncepter til DIY (Do It Yourself)

Indsatsområde 4:

Sammenkoble aktiviteter i nye produkter og tematiserede koncepter

Indsatsområde 5:

Netværk og koncept til inspiration, produktudvikling og kvalitetssikring

Indsatsområde 6:

Nationalt oplevelses-, videns- og kompetencecenter for natur og friluftsliv

Handlingsplan

Indsatsområde 1: Styrke friluftsliv i undervisningen

A. Opbygge trinmålskatalog, der inspirerer til natur- og friluftaktiviteter		
<p>Introduktion Vi ønsker at styrke anvendelse af natur- og friluftaktiviteter i undervisningen i Nordfyns Kommune, herunder undervisning i såvel at benytte som beskytte naturen. Ved at udvikle et trinmålskatalog. I samarbejde med skolerne vil vi gøre det nemt og relevant for lærere og pædagoger at anvende natur- og friluftaktiviteter i undervisningen. Herunder anvende lokalområdets muligheder.</p>	<p>Målsætning</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Øge kendskabet til og anvendelsen af friluftsmulighederne i skolernes lokalområder ξ Støtte skoler i udarbejdelse af undervisningsforløb til nærområdet 	<p>Handlinger</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Workshop med inddragelse af undervisningsfaglige i udvikling af undervisningsaktiviteter, eks. faglærere, idrætslærere, pædagoger og naturvejledere 2. Opbygning af trinmålskatalog 3. Afdække friluftsmulighederne i skolernes lokalområder 4. Spredte kendskabet til trinmålskatalog og lokalområdernes friluftsmuligheder 5. Etablere samarbejder mellem naturvejleder og skoler, hvor koncepter fra trinmålskataloget afprøves. 6. Videreudvikling af trinmålskatalog 7. konceptet Fri. Luft. Liv indtænkes i aktiviteter og tiltag jf. brandingstrategi
<p>Målgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Natur- og friluftorienterede undervisere/lærere og pædagoger ξ Skole- og institutionsbørn ξ Andre kommuner ξ Interesseorganisationer 	<p>Indikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Antal klasser og institutioner der anvender kataloget ξ Lærere og pædagogers kvalitetsvurdering i forhold til opfyldelse af trinmål ξ Børnenes oplevelse af natur- og friluftundervisningen ξ National anerkendelse i forhold til målsætning 	

B. Organisere friluftvejledere (lærere) på skoler		
<p>Introduktion Vi ønsker at styrke anvendelse af natur- og friluftaktiviteter i undervisningen i Nordfyns Kommune. Herunder undervisning i såvel at benytte som beskytte naturen i skoledistriktet. Som en del af denne indsats ønsker vi at oprette et korps af friluftvejledere – en på hver af de nordfynske skoler.</p>	<p>Målsætning</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ En friluftvejleder på hver skole (en af skolens lærere) ξ Friluftvejledere der virker som ambassadører og inspiratorer til at anvende friluftaktiviteter i undervisningen, herunder brugen af trinmålskataloget, kulturen og naturen i lokalområdet. ξ Friluftsliv bliver en del af skolernes undervisningskultur og identitet, samt image udadtil. 	<p>Handlinger</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Identificering af motiverede lærer og skoleledelse med skoler 2. Informations- og dialogmøder med skoler 3. Udvikling af koncept, kursusforløb og værktøjer for friluftvejledere. Udvikles i samarbejde med undervisningsfaglige ressourcer. 4. Afprøvning/test af koncept, kursusmateriale og værktøjer, 5. Udrulning/spredning til alle interesserede skoler i Nordfyns Kommune
<p>Målgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Natur, kultur- og friluftorienterede lærere og pædagoger ξ Skole- og institutionsbørn ξ Andre kommuner ξ Interesseorganisationer ξ Forskningsinstitutioner 	<p>Indikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Antal skoler med friluftvejleder ξ Antal gennemførte friluftaktiviteter i undervisningen ξ Antal skoler med Grønt Flag www.groentflag.dk ξ Antal udeskoler www.skoven-i-skolen.dk ξ Skolernes image og branding omkring friluftsliv 	

C. Udvikle koncept for "Friluftsliv i dit lokalområde"		
<p>Introduktion Vi ønsker at styrke borgernes, og især børn og unges anvendelse af friluftaktiviteter og -muligheder i deres lokalområde. Som en del af denne indsats vil vi udvikle og sprede et koncept for "Friluftsliv i dit lokalområde (skoledistrikt)".</p> <p>Vi ønsker derudover at støtte lodsejere der ønsker at åbne op for deres arealer til besøgende, og være med til at udvikle lokale koncepter for naturturisme.</p>	<p>Målsætning</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Konceptet skal få flere borgere, og især børn og unge ud i naturen ξ "Friluftsliv i dit lokalområde" skal fungere som en basisintroduktion til borgerne om det lokale natur- og friluftsliv, og kunne anvendes i undervisnings- og aktivitetsøjemed, af foreninger, dagplejere, skoler, lokalråd m.fl. ξ Øge borgernes bevidsthed om Nordfyn som friluftskommune ξ Etablering af lokale grønne partnerskaber/samarbejder 	<p>Handlinger</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udvikling af koncept, på baggrund af dialog med repræsentanter for målgrupperne 2. Afprøve/teste koncept i samspil mellem kommune og aktører i lokalområderne 3. Etablering af informationsmaterialer og værktøjer 4. Afholde workshops for brugere 5. Etablering af grejbanker i lokalområderne 6. Markedsføring
<p>Målgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Natur- og friluftorienterede undervisere og pædagoger ξ Dagplejere ξ Børn og unge ξ Interesserede borgere og turister ξ Lokalråd ξ Andre kommuner ξ Interesseorganisation(Friluftsrådet) ξ Private lodsejere 	<p>Indikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Antal lokale arrangementer som udløber af konceptet ξ Borgernes bevidsthed om de lokale friluftstilbud og muligheder ξ Antal grønne partnerskaber 	

Indsatsområde 2: Sammenkoble aktiviteter i nye produkter og tematiserede koncepter

A. Opbygge friluftstationer til friluftaktiviteter og ruter i landskabet		
<p>Introduktion Vores mange forskellige natur-, kultur- og friluftressourcer kan bindes sammen af friluftstationer, der udformes som "indgange" til ruter og friluftaktiviteter i forskellige geografiske egne af kommunen. Friluftstationerne giver brugerne introduktion til området, overblik over mulighederne, samt stiller faciliteter og information til rådighed. Idéen bag konceptet med friluftstationer er beskrevet mere detaljeret i nedenstående afsnit.</p>	<p>Målsætning</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Øge anvendelsen af natur- og friluftaktiviteter i de 5 interesseområder ξ Fremme læring om natur og friluftsliv ξ Øge sundhed og aktiv livsstil, samt skabe rum til fordybelse ξ Fremme indsigt i hvordan natur kan beskyttes, samtidig med at vi benytter den 	<p>Handlinger</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opbygge koncept for friluftstationer 2. Kortlægge de lokale friluftsmuligheder og -potentialer, herunder afdække mulige placeringer af friluftstationer 3. Optegne ruter (vandre-, cykel-, ride- og sejlruter) 4. Etablere nødvendige grønne partnerskaber 5. Opbygge målgruppeorienteret introduktion til områderne 6. Etablere friluftstationer, 7. Markedsføring og spredning af viden om friluftstationerne
<p>Målgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Børn og unge ξ Skoler og institutioner (formidlere) ξ Børnefamilier ξ Friluftsentusiaster ξ Seniorer ξ Turister (empty nesters + børnefamilier) ξ Interesseorganisation (Friluftsrådet) 	<p>Indikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Antal etablerede friluftstationer, ét i hvert af de 5 interesseområder (på længere sigt skoledistrikter) ξ Antal brugere, herunder skoler og daginstitutioner ξ Brugernes tilfredshed ξ Nordfyns image og branding som friluftskommune 	

Friluftstationer

Idéen med friluftstationer er at skabe støttepunkter, der kan inspirere borgere og turister til flere naturoplevelser og mere friluftsliv. Friluftstationerne skal udtrykke og understøtte den lokale identitet, og formidle den lokale natur og kulturhistorie. Der etableres én friluftstation for hvert af de 5 interesseområder, som er beskrevet i afsnittet "Vores geografi". (på længere sigt skoledistrikter)

Stationerne har basisudstyr, såsom borde/bænke, bålplads, shelters og informationsplatforme. Sidstnævnte formidler blandt andet viden om områdets friluftaktiviteter, ruter og stiforløb, naturen, geografi, landskabsdannelse, fortidsminder og lokalhistorie, sagn og seværdigheder. Der vil også være inspirationsmateriale til leg og læring i naturen, samt hvor man finder gode picnicsteder, eller primitive overnatningsfaciliteter i naturen.

Derudover kan friluftstationerne godt være indrettet og udformet forskelligt, og have forskelligt ekstraudstyr til aktiviteter.

Friluftstationerne forventes at kunne rumme en mindre aflåst grejbank med udstyr til undervisning og formidling i naturen. Udstyr som naturvejledere, skoler og daginstitutioner kan booke og anvende.

Friluftstationen forventes altid at være åben, så publikum har adgang til faciliteterne på alle tider af døgnet.

Friluftstationerne skal have lokalt ejerskab, og målet er at få lokale borgergrupper involveret i såvel udvikling, drift, som formidling af friluftstationen og den natur og kulturhistorie, som det omkringliggende landskab, landsbyer og bygninger rummer.

B. Opbygge sammenhængende stinetwork, der forbinder natur- og friluftressourcer

Introduktion	Målsætning	Handlinger
<p>Vi ønsker at natur- og friluftressourcer i Nordfyns Kommune kan forbindes og tilgås via et sammenhængende stinetwork, med afmærkede stier i forskellige kategorier.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ξ At flere af målgrupperne er aktive i naturen ξ At målgrupperne oplever øget tilgængelighed til natur- og friluftoplevelser på Nordfyn ξ At det opleves som let, trygt og overskueligt at færdes i naturen ξ Etablering af kyststi der løber langs den nordfynske kyst, fra kommunegrænse til kommunegrænse. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kortlægge eksisterende og potentielle stiforløb og – kategorier. Herunder hvilke friluftaktiviteter de skal understøtte (vandre, løbe, ride, cykle, m.fl.) 2. Analysere adgangsforhold til naturen i kommunen mhp. at sikre borgernes rettigheder i så henseende. For yderligere hermed at sikre, at potentialet for friluftsliv kan udnyttes optimalt. 2. Aftaler med lodsejere om anvendelse af markveje, trampestier og støttepunkter 3. Etablering af nye stier 4. Udarbejde informationsmateriale 5. Opsætning af pæle med QR-koder eller lignende 6. Markedsføring 7. Sammenkoble kyststien til seværdigheder og Friluftsfaciliteter via skilte og ruter i landskabet
<p>Målgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Børn og unge ξ Skoler og institutioner (formidlere) ξ Børnefamilier ξ Seniorer ξ Turister ξ Idrætsudøvere ξ Borgere 	<p>Indikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Antal nye stiforløb ξ Øget aktivitet på stier ξ Omfang af stiforløb (km) ξ Brugertilfredshed 	

Indsatsområde 3: Netværk og koncept til inspiration, produktudvikling og kvalitetssikring

A. Etablere netværksgrupper med kommunal sekretariatsbistand		
<p>Introduktion Vi ønsker at etablere en platform for iværksætteri og produktudvikling indenfor friluftsliv, som kan medvirke til at de nordfynske natur- og frilftsressourcer anvendes proaktivt og strategisk i retning af visionen for frilftsstrategien.</p>	<p>Målsætning</p> <ul style="list-style-type: none"> § Etablere af ét eller flere netværk, der har fokus på udvikling og kvalitetssikring af spændende friluftstilbud-/aktiviteter § Skabe nordfynsk identitet omkring iværksætteri indenfor friluftsliv § Sikre at eksisterende og nye aktiviteter udvikles i tråd med frilftsstrategiens værdier. § At skabe rammerne for selvstændige natur og friluftsvejledere, til at kunne skabe erhverv forbundet med friluftsliv 	<p>Handlinger</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kortlægge og kontakte interessenter 2. Udvikle koncept, formålsbeskrivelse og handlingsplan for netværket 3. Etablere kommunal sekretariatsfunktion, der faciliterer og koordinerer netværksmøder og samarbejdet mellem kommunen og netværksdeltagerne, samt yder hjælp til fundraising. 4. Kvartalsvise netværksmøder
<p>Målgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> § Nuværende eller potentielle iværksættere indenfor friluftsliv (borgere, erhvervsdrivende, interesseorganisationer mfl.) § Aktører i eller i tilknytning til turistbranchen § Lodsejere af rekreative områder 	<p>Indikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> § Antal nye produkter/services § Værdikæder § Deltagernes oplevede udbytte af netværket § Brugertilfredshed (af nye eller forbedrede produkter/services) § Antal netværksdeltagere § Nordfyns image og branding som friluftskommune 	

Indsatsområde 4: Tilgængelighed, synlighed og information

A. Kortlægge og publicere alle friluftstilbud online og offline		
<p>Introduktion Vi ønsker at skabe én indgang med et lettilgængeligt overblik over alle natur- og friluftressourcer og -aktiviteter i Nordfyns Kommune, der henvender sig til nedenstående målgrupper. F.eks. friluftstationer og grejbanker, naturvejleder-aktiviteter, naturlegepladser, bålpladser, parkeringspladser, toiletter, picnicsteder, shelters, fiskepladser, ride- og vandruter, udlejning af cykler, hesteture, sejlture, kulturarvspunkter, fredede naturområder, fuglereservater, m.m.</p>	<p>Målsætning</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Professionel og brugervenlig formidling af de nordfynske friluftstilbud/-muligheder ξ Øge serviceniveauet for borgere og turister ξ Øge anvendelsen af friluftaktiviteter og -muligheder på Nordfyn ξ Styrke Nordfyns Kommunes image og branding som friluftskommune 	<p>Handlinger</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kortlægge og registrere natur- og friluftressourcer, -muligheder og -aktiviteter. 2. Udvikling af kort (digitale og fysiske) der formidler information fra pkt. 1 3. Udvikling af værktøjer, informations- og undervisningsmateriale målrettet de enkelte målgrupper og de forskellige interesseområder og -punkter. 4. Kommunikationsplan for formidling af information, værktøjer og undervisningsmateriale. Herunder anvendelsen af turistinspirationssteder og turistinformationen. 5. Etablering af friluftportal, der kan tilgås fra både stationære og mobile enheder 6. Implementering og spredning
<p>Målgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Børn og unge ξ Skoler og institutioner (formidlere) ξ Børnefamilier ξ Idrætsudøvere ξ Seniorer ξ Borgere ξ Turister (børnefamilier og empty nesters) 	<p>Indikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Kendskabsgraden blandt borgere og turister ξ Brugertilfredshed ξ Antal downloads af kort m.m. ξ Antal brugere af friluftportal 	

B. Fremhæve de mindre natur- og oplevelsesmuligheder		
<p>Introduktion Vi ønsker at understøtte og fremhæve de lokale og mindre kendte natur- og friluftsmuligheder og aktiviteter, for at inspirere borgere og turister til at opsøge og opleve den geografiske mangfoldighed i det nordfynske natur- og friluftsliv</p>	<p>Målsætning</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Øge kendskab og anvendelse af de mindre kendte og synlige aktiver for natur- og friluftoplevelser på Nordfyn ξ Give borgere og turister et mangfoldigt udvalg af friluftsmuligheder, herunder stille, uforstyrrede natur- og friluftoplevelser, med plads til fordybelse. 	<p>Handlinger</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I samspil med lokale aktører kortlægges de lokale natur- og friluftsmuligheder/-aktiviteter, som efterfølgende indgår i Indsatsområde 4A 2. Udvikle ture eller oplevelsestilbud, hvor de mindre kendte natur lokaliteter markedsføres 3. Etablering af opholdssteder med bænke, shelters m.m. på udvalgte steder, herunder ved udsigtspunkter
<p>Målgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Børn og unge ξ Skoler og institutioner (formidlere) ξ Børnefamilier ξ Friluftsliv "nørder" ξ Ældre ξ Turister ξ Borgere 	<p>Indikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Kendskabsgraden blandt borgere og turister ξ Antal downloads af kort m.m. ξ Antal deltagere på udbudte ture/oplevelsestilbud 	

C. Forbedre skiltning og information vedrørende natur- og friluftsoplevelser

<p>Introduktion Vi ønsker at øge tilgængelighed og synlighed af natur- og friluftsskiltning ved: At udvikle og opsætte et ensartet skiltekoncept. At udvikle digitale formidlingsplatforme, Begge i overensstemmelse med kommunens kvalitets- og designmanual for byrumsinventar, udstyr samt øvrige anlæg.</p>	<p>Målsætning</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Synliggøre muligheder og fremme anvendelsen af natur- og friluftsskiltning. ξ Give borgere og turister let adgang til information om natur og friluftsliv på Nordfyn. 	<p>Handlinger</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udvikle skiltekoncept for natur- og friluftsskiltning, herunder skilte til P-pladser og markering af gang- og cykelstier, samt information ved udvalgte friluftsskiltninger 2. Opsætte skilte eller digitale løsninger til formidling af information om den nordfynske natur og friluftsliv
<p>Målgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Børn og unge ξ Skoler og institutioner (formidlere) ξ Børnefamilier ξ Friluftsskiltning ξ Ældre ξ Turister ξ Borgere 	<p>Indikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Udviklet skiltekoncept ξ Antal skilte opsat ξ Antal digitale formidlingsplatforme ξ Brugertilfredshed 	

D. Forbedre transportinfrastruktur

<p>Introduktion Vi ønsker at øge tilgængeligheden til de nordfynske natur- og friluftsskiltning, ved at forbedre transportinfrastrukturen, og dermed muligheden for at bevæge sig rundt i kommunen og opleve naturen og landskabets mangfoldighed - uden brug af egen bil.</p>	<p>Målsætning</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Lette målgruppens adgang til en bred vifte af natur- og friluftsoplevelser i Nordfyns Kommune 	<p>Handlinger</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Synliggøre/markedsføre teletaxaordningen 2. Udvikle klippekortordning til skoler og dagsinstitutioner 3. Synliggøre/markedsføre Flextrafik-ordningen (Fynbus' kørselsordning for bevægelseshæmmede, visiteret af kommunen) 4. Fjerne tidsgrænser for Flextrafik 5. Forsøgsprojekt med shuttlebus eller pakketerede busture til udvalgte områder, i turismens højsæson
<p>Målgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Børn og unge ξ Skoler og institutioner ξ Borgere og turister uden bil ξ Bevægelseshæmmede 	<p>Indikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Målgruppens øgede anvendelse af natur- og friluftsskiltning ξ Brugertilfredshed 	

Indsatsområde 5: Brugeren som medskabere. Udvikle koncepter til DIY (Do It Yourself)

A. Opbygge net af shelter- og bålpladser

<p>Introduktion Vi ønsker at udvikle koncepter, der kræver at brugerne selv er aktive i naturen, og er med til at forme egne natur- og friluftsoplevelser. Koncepterne skal kunne anvendes med et minimum af vedligehold. Vi ønsker at opbygge et net af shelter- og bålpladser, der kan tilbyde let adgang fra såvel landjorden som fra havet/fjorden.</p>	<p>Målsætning</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Nem adgang til anderledes naturnære opholds- og overnatningsmuligheder ξ Øge tilstrømningen af "friluftsturister" ξ Få flere børnefamilier ud i naturen ξ Øget opmærksomhed på muligheden for naturturisme bl.a. shelterudlejning 	<p>Handlinger</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Etablering af et antal shelterpladser med bålplads, brænde, madlavningsredskaber, adgang til vand og muldtoilet 2. Online bookingsystem hvor borgere og turister kan reservere en shelter-/bålplads 3. Udvikle grønne partnerskaber, der bl.a. kan tilbyde guidede naturoplevelser, bestilling af lokale madvarer eller transport af grej
<p>Målgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Skoleklasser ξ Børnefamilier ξ Friluftsskiltning"/spejdere ξ Turister ξ Borgere 	<p>Indikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Antal shelter-/bålpladser ξ Antal brugere af shelter-/Bålpladser ξ Brugernes anmeldelser af shelter og bålpladser 	

B. Etablering af motionsstationer i by-/landsbynær natur

<p>Introduktion Vi ønsker at udvikle koncepter, der kræver at brugerne selv er aktive i naturen, og er med til at forme egne natur- og friluftsoplevelser. Koncepterne skal kunne anvendes med et minimum af vedligehold. Vi ønsker at etablere motionsstationer/aktivitets”rum” i naturen, tæt ved bolig- og sommerhusområder</p>	<p>Målsætning</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Give borgere og turister inspiration og nem adgang til at dyrke motion/bevæge sig i naturen ξ Øge kendskabet og anvendelsen af eksisterende stier 	<p>Handlinger</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konzeptudvikling og strategisk planlægning af placering. Herunder anvendelse af eksisterende stisystemer (bl.a. kløverstier) som udgangspunkt for placering. Gennemføres i samspil med lokale interessenter. 2. Etablering af motionsstationer og aktivitets”rum” i by- og landsbynær natur, samt i forbindelse med sommerhusområder/campingpladser
<p>Målgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Voksne ξ Børnefamilier ξ Turister ξ Skoleklasser ξ Idrætsforeninger 	<p>Indikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Antal motionsstationer etableret ξ Antal brugere ξ Målgruppernes brugertilfredshed 	

C. Geocaching

<p>Introduktion Vi ønsker at udvikle koncepter, der kræver at brugerne selv er aktive i naturen, og er med til at forme egne natur- og friluftsoplevelser. Koncepterne skal kunne anvendes med et minimum af vedligehold. Vi ønsker at drage fordel af trenden omkring Geocaching og produktudvikle og markedsføre Geocaching på Nordfyn.</p>	<p>Målsætning</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Øge tilstrømningen af ”friluftsturister” ξ Få flere børn, unge og voksne ud i naturen ξ Friluftsliv ind i undervisningen – undervisningen ud i naturen ξ Nordfyn som den største geocaching lokation i DK 	<p>Handlinger</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dialog og samarbejde med Geocaching Fyn / Fynske Geocachere og lokale geocachere. 2. Produktudvikling, samt udvikling af katalog over tilgængelige geocaches og digital platform til udveksling af oplevelser blandt cachere 3. Undersøge mulighederne for udvikling af en specialfremstillet Geo-coin til Nordfyns Kommune, som samlingsobjekt 4. Test og markedsføring
<p>Målgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Friluftsliv”nørder” ξ Børnefamilier ξ Turister ξ Skoler 	<p>Indikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Antal nye geocaches ξ Antal besøg ξ Antal indberettede oplevelser ξ Brugertilfredshed ξ Omtale på regionale, nationale og internationale geocacher-sites. 	

D. Urban camping

<p>Introduktion Vi ønsker at udvikle koncepter, der kræver at brugerne selv er aktive i naturen, og er med til at forme egne natur- og friluftsoplevelser. Koncepterne skal kunne anvendes med et minimum af vedligehold. Vi ønsker at give mulighed for primitiv overnatning i by- og landsbynære omgivelser, for at motivere til mere friluftsliv.</p>	<p>Målsætning</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Skabe rum og mulighed for overnatning i det fri i by- og landsbynære omgivelser 	<p>Handlinger</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dialog og idéudvikling med lokale interessenter 2. Identificere offentlige byrum, der kan benyttes 3. Udvikle retningslinjer for brugen af overnatningssteder 4. Etablering og markedsføring
<p>Målgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Børn og unge ξ Børnefamilier ξ Turister 	<p>Indikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Antal overnatningspladser ξ Antal brugere ξ Brugertilfredshed 	

E. Primitive overnatningssteder i naturen

<p>Introduktion</p> <p>Vi ønsker at udvikle koncepter, der kræver at brugerne selv er aktive i naturen, og er med til at forme egne natur- og friluftsoplevelser. Koncepterne skal kunne anvendes med et minimum af vedligehold.</p> <p>Vi ønsker at give mulighed for primitiv overnatning i naturen, baseret på tænkningen i bush-crafting (fri teltning, bivuaer og hulebygning i afgrænsede områder)</p>	<p>Målsætning</p> <ul style="list-style-type: none"> § Øge tilstrømningen af "friluftsturister" § Få flere børn, unge og voksne ud i naturen § Give borgere og turister et mangfoldigt udvalg af friluftsmuligheder, herunder stille, uforstyrrede natur- og friluftsoplevelser, med plads til fordybelse. Jf. målsætningen for Fri. Luft. Liv. § Styrke Nordfyns Kommunes image og branding som friluftskommune § At øge antallet af fri teltningsskove i Nordfyns kommune 	<p>Handlinger</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Identificere mulige områder, i samspil med indsats 5A (etablering af shelter- og bålpladser) 2. Udvikle koncept og rammer 3. Teste koncept 4. Etablering og markedsføring
<p>Målgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> § Friluftsentusiaster § Spejdere § Børn og unge § Børnefamilier § Skoleklasser 	<p>Indikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> § Antal overnatningspladser § Antal brugere § Presseomtale i lokale, regionale nationale og internationale medier 	

Indsatsområde 6: Nationalt oplevelses-, videns- og kompetencecenter for natur og friluftsliv

A. Nationalt oplevelses-, videns- og kompetencecenter for natur og friluftsliv

<p>Introduktion</p> <p>Vi ønsker at etablere Nordfyns Kommune som et nationalt oplevelses-, videns- og kompetencecenter for natur og friluftsliv.</p>	<p>Målsætning</p> <ul style="list-style-type: none"> § Nordfyns Kommune som førende i Danmark indenfor friluftsoplevelser og -formidling omkring bl.a.: <ul style="list-style-type: none"> o Kyst & strand o Skov o Kulturarv § Styrke Nordfyns Kommunes image og branding som friluftskommune § Styrke bosætning og turisme 	<p>Handlinger</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Afklaring af potentiale og profil 2. Udvikle strategi- og handleplan 3. Etablere organisation og samarbejdspartnere - eks. forskning, private aktører, undervisning. 4. Hente nationale og internationale friluftsevents til Nordfyns Kommune 5. Markedsføring
<p>Målgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> § Professionelle friluftsentusiaster § Forskningsinstitutioner – forskere og studerende i natur/friluftsliv § Undervisere i friluftsliv og naturfag § Borgere og turister § Interesseorganisationer 	<p>Indikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> § Antal events og aktiviteter § Antal brugere § Organisationssammensætningen, med repræsentanter fra offentlige/private aktører, herunder undervisnings- og forskningsinstitutioner 	

B. Etablering af nye naturområder og støtte forskning i friluftslivets indvirkning på områdernes naturkvalitet

<p>Introduktion Vi ønsker at etablere/reetablere større og mindre naturområder, i tilknytning til eksisterende, som ramme for kommende friluftsoplevelser. Vi ønsker at skabe mere "bruttonatur" for at undgå nedslidning af eksisterende natur i takt med øget friluftslivsaktivitet</p>	<p>Målsætning</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Langsigtet og bæredygtig strategisk planlægning af fremtidens natur- og friluftsliv på Nordfyn ξ Gøre Nordfyns Kommune til foregangskommune for indsatser og viden om samspillet og balancen mellem naturværdier og friluftsliv ξ Styrke/bevare eksisterende naturområdets naturkvaliteter ξ Skabe mere sammenhængende naturområder til lands og ved vandet, der både kan danne ramme for flere og bedre friluftsoplevelser, og en artsrig flora og fauna ξ Brande kommunen som Danmarks førende friluftskommune 	<p>Handlinger</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Afklaring af potentialer og prioriteret udpegning af egnede områder. Herunder vurdering af natur- og friluftsværdi, mangfoldighed og naturtyper samt værdien som dyrket areal. Dialog med lodsejere er en del af processen 2. Afdække muligheder og interesse for etablering af et forskningsprojekt 3. Udvikle strategi- og handleplan 4. Indsamling af viden og erfaring fra andre kommuner og lande 5. Søge finansiering til kompensation for friholdelse for intensiv dyrkning, opkøb af arealer, midler til naturgenopretning og naturforvaltning. 6. Borger- og interessantinvolvering 7. Indarbejdelse i planstrategi/kommuneplan 8. Implementering af handlingsplan
<p>Målgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Friluftsentusiaster ξ Forskningsinstitutioner - forskere og studerende i natur/friluftsliv ξ Undervisere og formidlere i natur-og friluftsliv ξ Skoleklasser og gymnasier ξ Borgere og turister ξ Interesseorganisationer ξ Andre kommuner 	<p>Indikatorer</p> <ul style="list-style-type: none"> ξ Omfang af områder udtaget til naturformål ξ Naturkvaliteten på eksisterende og nye naturområder der anvendes til friluftslivsaktiviteter ξ Omfanget af nye friluftstilbud, på baggrund af øget tilgængelighed til flere naturområder og – typer. ξ Brugertilfredshed. Kvaliteten i natur- og friluftsoplevelserne ξ Forskernes anvendelse og udbytte af Nordfyn som natur og friluftslivslaboratorium ξ Presseomtale, nationalt og internationalt 	

